

Editor: Vasile Burlui

Redactor: Nicoleta Dabija

Coperta: Ionuț Broșțianu

Tehnoredactor: Alexandra Uzier

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GORBAN, PAUL

Rubinul ce curge pe răni ca o fiară / Paul Gorban. Iași: Cartea Românească Educațional, 2019.

ISBN978-606-8982-67-0

821.135.1-1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional

Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași - 2019

Adresa: IAȘI, Bd Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2 – 700124.

www.ecedu.ro

Paul Gorban

rubinul ce curge pe răni ca o fiară

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

libere acum, poetul „socializează” în sfârșit, galopul îndreptându-se spre poezia celuilalt, a străinului, pornind însă de la străinul din sine. Introspectiv și totodată generos, curtenitor datorită unui echilibrat simț al dezinvolturii, Paul Gorban îmbracă trei cămăși poetice cu guler înalt, impecabil, aristocratic.

Călin Sămărghițan, la *Caii din Perugia*

Cuprins:

ELEFANTUL CU DIAMANTE	5
noapte albă.....	7
tot ce îmi trebuie.....	8
foșnetul puternic al vieții.....	9
ocaziile pierdute.....	10
înfrângeri.....	11
știi totul despre tine.....	12
luna cântă la trompetă.....	13
moartea are nevoie de supraviețuire.....	15
aerul dogoritor al orașului scufundat în cenușă.....	16
în gura captivă a Sfinxului.....	17
ziua neagră a cărții.....	18
amintirea unei frâne.....	19
iubirea dansează cu un grup de îngeri asasini.....	21
***.....	22
intimitatea clară a sângelui.....	23
într-un perfect echilibru.....	24
rufele întinse pe sârmă la soarele cardiac.....	25
colonia.....	26
viața se rupe ca o pâine neagră.....	27
Notre Dame în genunchi.....	29
o frână a stârnit un mic cutremur.....	30
transplant.....	31
uitați pe dinafară.....	32
poveste pe tablă de șah.....	33

liniștea unei haite de lupi	35
mulțimea de marmură rătăcită în oraș.....	36
cu sufletul plutind aiurea	37
răbdarea tăcută ca marea.....	38
precum mormintele de cristal.....	39
animalul domestic.....	40
un val viu de uitare.....	41
bântuit	42
copacul secular	43
pisicile intră în pământul de cristal	44
elefantul cu diamante.....	45
dorul	46
frigul mirosind a sânge	47
stare	48
furtuna unor păsări de nisip	49
nu îmi voi pierde răbdarea.....	50
mâini bătrâne și mâini mai tinere	51
mirosind a praf de pușcă.....	52
cel ce va veni după mine.....	53
din trupul tău cu două inimi.....	54
visul se retrage în mine și tace	55
te năpustești asupra mea	56
maternitate fără ferestre.....	57
un buchet fierbinte de abur	58
NUDUL DE CRETĂ	59
nudul care se dezlănțuie ca un animal miop	61
nudul spart de razele lunii	62
nuduri de argint	63
nudul verde.....	64
un nud alb se topește în curte.....	65
nudul acoperit cu o liniște de ger.....	67
nudul negru	68

nudul albastru	69
nudul din oglindă	70
nudul de cretă.....	71
nudul liniștii.....	72
nudul fără trup	73
mișcările unui nud în adânc.....	75
nuduri alergând prin tot orașul.....	77
(n)u(o)d. 32	78
nudurile. locuitorii clandestini ai orașului	80
orașul: nud cu șapte cocoase.....	81
nuduri carnivore	83
nudul ca un obiect de cult: iar liniștea.....	84
nudul de primăvară.....	85
nuduri apocaliptice.....	86
nud la voia întâmplării	87

APRECIERI CRITICE	89
--------------------------------	-----------

Paul GORBAN s-a născut la 7 martie 1982, în orașul Botoșani, România. În 2006 obține licența în filozofie, în 2008 finalizează cursurile de masterat, iar în 2011 pe cele de doctorat. Debutează în 2004 cu volumul de poeme *Primul val* (Ed. Alfa, Iași). A mai publicat: volumul de poeme *Pavilioane cu ruj* (Ed. Princeps Edit, Iași, 2010; Ed. Vinea, București, 2013; ediția în franceză: *Pavillons au rouge à lèvres*, Ed. Vinea, 2014), volumul de poeme *Submarinul Karmei* (Ed. Princeps Edit, Iași, 2011; Ed. Adenium, Iași, 2013), monografia exegetică *Mișcarea în infinit a lui Grigore Vieru* (Ed. Princeps Edit, Iași, 2011), volumul de versuri *Caii din Perugia*, (Ed. Paralela 45, Pitești, 2012), studiul *Semiotică și comunicare poetică postmodernă* (Ed. Zona Publishers, Iași, 2015), studiul *Postmodernismul, nucleu dur al culturii contemporane* (Ed. Zona Publishers, Iași, 2016). Semnează constant eseuri și cronici literare în diverse reviste de cultură din țară și din străinătate. Din 2014 este membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași. Este cadru didactic - conferențiar - la Universitatea „Apollonia” din Iași, la Facultatea de Științe ale Comunicării. Din 2011 este fondatorul și redactorul-șef al revistei „Zon@ Literară”.

ELEFANTUL CU DIAMANTE

noapte albă

ascult cel mai frumos cântec
în fiecare noapte
când toate durerile lumii
se cațără excelent
în cele câteva vise graffiti
rămase-n mintea mea
ca niște drone sangvinice

ascult muzica vecinului meu
medic cardiolog
care noapte de noapte
dă la maxim o boxă
în care se aude inima
unui astrolog blocat între lumi

și tolănit pe canapea
ca la petrecerile vintage
fără să mă gândesc prea mult
mi-l imaginez pe vecin
un posibil criminal în serie

apoi dintr-odată
cu niște pulsații psihedelice
venite parcă din ficat
deschid televizorul bipolar
și până dimineață mă uit la toate mizeriile
desprinse din viața aceasta permanentă

tot ce îmi trebuie

la supermarket luminile
sunt mereu aprinse
așa cum de Paște sunt aprinse
și luminile dintre morminte

când stai la rând la casa de marcat
ai timp suficient să te streкори în
fiecare centimetru din tine

ai timp să îți amintești
de trecut și de viitor
așa cum printre morminte
atunci când aprinzi chibritul
ai timp să găsești frumusețea
de ceară a luminii

o sticlă de vodcă o pungă de detergenți
o pâine un kilogram de cartofi
câteva țigări mentolate
o lumânare și ziarul cu știrile zilei

e tot ce îmi trebuie
pentru realitatea imediată
e tot ce îmi trebuie pentru
ca noapte de noapte înainte de culcare
cu lumina aprinsă în debara
să mă pot spovedi
unui fluture care nu a învățat
încă nimic despre moarte

foșnetul puternic al vieții

poetul e un militant simplu
al tuturor drepturilor dobândite
din prima zi a anului nașterii sale
el urcă la tribuna improvizată
în piața din centrul orașului
și de acolo fără nicio grimasă
deschide dicționarul așa cum
preotul în biserică deschide cartea
și când dimineța devreme
luna coboară în paharele cu lapte
el își prezintă în public ordinea de zi
apoi alimentat de tot felul de coincidențe
ale unui destin vulnerabil
așteptând din clipă în clipă
zumzetul soarelui pâlpâind ca simbol vegetal
când femeile își fac cumpărăturile
topindu-se în numele viitorului și
pedalând grațioase pe biciclete ca și când
ar porni la vânătoarea de vulturi
spre amiaza care devine tot mai
insuportabilă din cauza mirosului
de îngeri uitați prin subsoluri
el dă buzna în mulțimea de oameni
și ascultă foșnetul puternic al vieții

ocaziile pierdute

mi-am astupat gura cu buzele ei
exact cum groparul
astupă mormântul cu pământ ud
și din clipa aceea
nu am mai spus nimic
despre faptul că într-o zi
vom lăsa și noi în urmă
geamătul ghilotinat al vieții

apoi pe tonul unei țigănci inocente
mi-ai șoptit melodios
să vin în patul acela plin de zăpadă
în care dintr-odată în centrul de foc
respirația sângele și buzele fără sunet
ridicându-ne din nou peste oraș
ca pe niște adolescenți fosforescenți
cu o lentoare insesizabilă
am uitat amândoi să mai plângem
pentru moartea care nici măcar
nu și-a închis gura

din gura morții ca din mașina de spălat rufe
scot cămașa și pantalonii negri
le scot pe rând ca pe niște câini de luptă
și mă uit la ele ca unul care
scormonește în jarul aprins
apoi pe sârma de pe balcon
le întind la aer exact la ora în care
înfloresc ocaziile pierdute

înfrângeri

pe capota mașinii
parcată în fața bisericii
Sfântului Nicolae din Iași
o pisică neagră
ca un monument funerar
asistă la zborul meu
melancolic de despărțire

fără să mai stea pe gânduri
care ne unesc și care ne separă
în nu mai mult de o secundă
ca o suliță cuprinsă de foc
pisica își înfige ghearele
în trupul meu suspendat de cer

prin ferestrele bisericii
sfinții seculari din icoane
privesc cu milă toată
această secvență a înfrângerii
în care ca un șobolan
mă dizolv în memorie

știu totul despre tine
îmi spui privindu-mă în ochi
ca și când ăsta e singurul
și adevăratul motiv pentru care
respirăm amândoi în dimineața aceasta

pe calendarul fixat în pioneze
ca un popor de imigranți
păianjenii casei noastre stau
înfometați de mai multe generații
și în timp ce tu îți bei ceaiul negru
ei vorbesc tot mai puțin despre moarte

în apa chiuvetei din bucătărie
mâinile tale atinse de lumină
ca-ntr-o sală de naștere
alunecă într-o deplină armonie
în spațiul gol și simplu
al indivizilor fragili
și asta mă face pe mine să spun
că știu și eu totul despre tine

toate astea până în clipa în care
în yala de la intrare în apartament
cheile lovindu-se de mai multe ori între ele
precum niște păsări de argilă
se sinucid rând pe rând

luna cântă la trompetă

noaptea întreagă
luna cântă la trompetă
unui animal aflat pe moarte
și vântul trecând peste puterile lui
îl încurajează să se ridice în patru labe
să țopăie și să se admire pe furiș
ca într-o oglindă în balta umplută
de patima isterică
a roților unei mașini funerare

și în tot timpul acesta
trecătorii ținând lumânări aprinse în mână
sărbătoresc învierea lui Iisus
și ciocnesc ouă roșii
și toată strada pare în plină noapte
un câmp cu maci înfloriți
un câmp din acela în care cu zgomot
îți vine să îți iubești femeia
care cu emoția unei pasări de argilă
îți pătrunde în minte
precum niște degete înfipite în pământ

și animalul privindu-și trupul cum se dizolvă
prin aer ca o păpădie de lemn învechit
scuipă printre dinți acest echilibru fragil
în care trupurile noastre puternice
miros a friptură de miel

și asta mă face să înțeleg de ce

în preajma singurărilor noastre
câte un animal urlă din toate puterile
până își face trupul țandări
până când luna cade din noi
în cealaltă parte a lumii
până când doar vuietul vântului
mai umblă cu respirațiile mici
ale inimii care atârnă ca un rubin

moartea are nevoie de supraviețuire

în fiecare dimineată
inima mea face atât de mult zgomot
încât ai putea crede că prin trupul meu tânăr și pur
trec tramvaie cu mare viteză
tramvaie care transportă
în toate cartierele orașului
îngeri născuți cu moartea în sânge

și în timpul acesta în care
mă privești cu o mirare perfectă
printr-un exercitiu de imaginație
sap o groapă în mijlocul camerei
o groapă pe care apoi o umplu
cu pământ siberian și vreascurile
unui copac transformat în cruce

fac asta pentru că îmi place adrenalina
atunci când pentru supraviețuire
vii înainte de răsăritul soarelui
să îmi schimbi perfuzia umplută cu sete de viață

apoi adu-mec respirația ta greoaie
scoasă la licitație în fața tuturor bărbaților
și cât timp umplu paharele cu paos
ca pe o bucată de prescură rup relația dintre noi
și încep să îmi fac planuri de viitor
zicându-ți și în această dimineată
că sunt o victimă colaterală
pentru moartea care are nevoie de supraviețuire